

Ινστιτούτο του Φροϋδικού Πεδίου
Κέντρο Ψυχαναλυτικών Ερευνών
της Αθήνας

ΛΑΚΑΝΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

Διδάσκουν: Δ. Βεργέτης, Ντ. Περτέση, Βλ. Σκολίδης

Γ. Φουντουλάκη, Μ. Φραγκιαδάκη

Συμμετέχουν: Ντ. Αβδελίδη, Δ. Ανδροπούλου, Ν. Κατσογιάννη, Θ. Ξαφένιας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ακαδημαϊκό έτος 2020-21

Διεύθυνση: Ρεθύμνου 5, 1^{ος} όροφος

(Μετρό Βικτωρία, πλησίον Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου)

Πληροφορίες: info@centrerepsy.gr

Ιστοσελίδα του Κέντρου : www.centrerepsy.gr

Facebook : Κέντρο Ψυχαναλυτικών Ερευνών

«...Λέγοντας ότι το καθεστώς του ασυνειδήτου είναι ηθικό, λέμε για την ακρίβεια πως σχετίζεται με την επιθυμία, και πρωτίστως με την επιθυμία του αναλυτή που προσπαθεί να εμπνεύσει τον αναλυόμενο να πάρει τη σκυτάλη αυτής της επιθυμίας».

Ζακ-Αλέν Μιλέρ

«Διαβάζοντας ένα σύμπτωμα»

Η ψυχανάλυση, ένα από τα αδύνατα επαγγέλματα, όπως έλεγε ο Φρόυντ, γνώρισε νέα άνθιση και ευρύτερη εξάπλωση χάρη στην ανανεωτική επίδραση της διδασκαλίας του Λακάν. Κατά τη διάρκεια πολλών ετών, από το 1953 έως το 1979, τα Σεμινάρια του διαμόρφωσαν γενιές ψυχαναλυτών, ψυχιάτρων, ψυχολόγων, φιλοσόφων, παιδαγωγών, κτλ. Η προσφορά του Γάλλου ψυχαναλυτή είναι πλέον χαραγμένη για πάντα δίπλα σ' εκείνη του ιδρυτή της ψυχανάλυσης, *κτῆμα ες αεί*.

Το πρόγραμμα του Κέντρου Ψυχαναλυτικών Ερευνών εμπνέεται από το έργο της Section clinique, της κλινικής διδασκαλίας η οποία ξεκίνησε τη δεκαετία του '70 στο Τμήμα Ψυχανάλυσης που ίδρυσε ο Ζακ Λακάν στο Πανεπιστήμιο Παρίσι VIII. Επίσης, παρακολουθεί στενά τη διδακτική δραστηριότητα που ανέπτυξε ο Ζακ-Αλέν Μιλέρ, κύριος σχολιαστής του λακανικού προσανατολισμού και διευθυντής του εν λόγω Τμήματος. Εντάσσεται, γενικότερα, στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες που στεγάζονται στο “Φροϋδικό Πεδίο”.

Το πρόγραμμα ψυχαναλυτικής εκπαίδευσης περιλαμβάνει θεωρητική και κλινική διδασκαλία. Τα θεωρητικά σεμινάρια αναφέρονται στη φροϋδική παρακαταθήκη, αλλά κυρίως αναπτύσσουν τις διάφορες εννοιολογικές κατηγορίες και αρθρώσεις που συγκροτούν τον λακανικό προσανατολισμό. Η κλινική διδασκαλία φέρνει σε επαφή τους σπουδαστές με το πραγματικό της πρακτικής, εξοικειώνοντάς τους με κλινικές περιπτώσεις από τη νοσοκομειακή ή την ιδιωτική πρακτική και βοηθώντας τους να αναγνωρίζουν την υποκειμενική λογική της κάθε περίπτωσης, δηλαδή τον ιδιαίτερο τρόπο συνάρθρωσης του συμβολικού, του πραγματικού και του φαντασιακού. Η συμμετοχή στην Κλινική Ομάδα επιτρέπει στους νέους κλινικούς που έχουν εγκαθιδρυμένη σχέση με τη λακανική ψυχανάλυση να συνομιλήσουν για ζητήματα που αφορούν την καθοδήγηση της θεραπείας.

Οι ειδικές συνθήκες του εκπαιδευτικού προγράμματος 2020-21 λόγω επιδημίας

Στη διάρκεια του εφετινού ακαδημαϊκού έτους, το Κέντρο Ψυχαναλυτικών Ερευνών θα λειτουργήσει με ειδικές προσαρμογές του τρόπου διεξαγωγής των σεμιναρίων και όλων των συναντήσεων εν γένει.

Η βασική αλλαγή είναι ότι όλα τα μαθήματα θα γίνονται με περιορισμένο αριθμό συμμετοχών (20 άτομα) και με αυστηρό σεβασμό των μέτρων προφύλαξης. Κάθε τμήμα των είκοσι ατόμων θα λειτουργεί σαν κλειστό σεμινάριο. Ο κάθε συμμετέχων δεσμεύεται να το παρακολουθήσει στο σύνολό του. Καταργείται δηλαδή η δυνατότητα να πηγαίνει κανείς όποτε θέλει στα μαθήματα που είναι ελεύθερης πρόσβασης. Εφέτος, ελεύθερη πρόσβαση δεν υφίσταται.

Επίσης, για να διευκολυνθεί η συγκρότηση των εικοσαμελών τμημάτων, τα σεμινάρια διαχωρίζονται σε εκείνα που διατίθενται κατά προτεραιότητα στους “αρχάριους” και σε εκείνα που απευθύνονται πρωτίστως στους “προχωρημένους”. Ως “αρχάριοι” νοούνται όσοι εγγράφονται για πρώτη φορά στο Πρόγραμμα Ψυχαναλυτικής Εκπαίδευσης καθώς και όσοι γράφτηκαν για πρώτη φορά πέρυσι ή πρόπερσι. Οι παλαιότεροι νοούνται ως “προχωρημένοι”.

Στην πράξη, ο κάθε αιτούμενος την εγγραφή ή την επανεγγραφή του, εφέτος θα συνοδεύει την αίτησή του με μια δήλωση προτίμησης για τέσσερα σεμινάρια. Εάν είναι αρχάριος θα πρέπει μεταξύ αυτών να δηλώσει τουλάχιστον δύο σεμινάρια αρχαρίων. Αντίστοιχα, εάν είναι προχωρημένος θα πρέπει να δηλώσει τουλάχιστον δύο σεμινάρια για προχωρημένους. Θα καταβληθεί προσπάθεια να ανταποκρίνεται η σύνθεση των τμημάτων στις προτιμήσεις των υποψηφίων. (Ο κάθε υποψήφιος μπορεί να ανατρέξει στο υπόδειγμα αίτησης εγγραφής, στο τέλος του παρόντος προγράμματος, όπου αναφέρονται αναλυτικά τα στοιχεία που πρέπει να δηλώσει).

Τα εργαστήρια, που είναι εξ ορισμού κλειστά σεμινάρια, θα λειτουργήσουν με το καθιερωμένο σύστημα: η σύνθεσή τους θα οριστεί από τον εκάστοτε διδάσκοντα, στον οποίο θα πρέπει ο υποψήφιος να υποβάλει ξεχωριστό αίτημα. Εν τέλει, ο κάθε σπουδαστής θα μπορεί να παρακολουθήσει μέχρι τρία σεμινάρια, συμπεριλαμβανομένων των εργαστηρίων στα οποία τυχόν συμμετέχει. Οι περιορισμοί αυτοί ενδέχεται να τροποποιηθούν ελαφρώς ανάλογα με τον συνολικό αριθμό των εγγεγραμμένων.

Οι εγγεγραμμένοι στην Κλινική Ομάδα δεν χρειάζεται να κάνουν επιπλέον αίτηση εγγραφής. Εάν όμως επιθυμούν να παρακολουθήσουν κάποιο άλλο σεμινάριο, πρέπει να δηλώσουν τις προτιμήσεις τους.

Τέλος, οι διαδικτυακές παρουσιάσεις (αγγλόφωνες είτε γαλλόφωνες), οι οποίες εισάγονται για πρώτη φορά στο πρόγραμμα, θα είναι διαθέσιμες σε όλους τους σπουδαστές του ΚΨΕ.

Όσοι ήταν εγγεγραμμένοι την περυσινή χρονιά (2019-20), η οποία διακόπηκε πρόωρα λόγω επιδημίας, έχουν για εφέτος έκπτωση 50 ευρώ στο ποσό της εγγραφής (θα δώσουν εφέτος 200 ευρώ εάν είναι εργαζόμενοι και 100 ευρώ εάν είναι φοιτητές). Για τις νέες εγγραφές ισχύει η τιμή των 250 και 150 ευρώ αντιστοίχως.

Ο συνοπτικός κατάλογος των σεμιναρίων και των εργαστηρίων για το 2020-21 έχει ως εξής:

Σεμινάρια για αρχάριους

1. Μ. Φραγκιαδάκη: Το ασυνείδητο, από τον Φρόιντ στον Λακάν
2. Βλ. Σκολίδης: Λακανική βιολογία και σωματοσυμβάν
3. Μ. Φραγκιαδάκη και Βλ. Σκολίδης: Ψυχανάλυση παιδιού και εφήβου

Σεμινάρια για προχωρημένους

4. Ντ. Περτέση: Εγκληματολογία και ψυχανάλυση
5. Δ. Βεργέτης: Ο ύστατος Λακάν σύμφωνα με τον Ζ.-Α. Μιλέρ
6. Βλ. Σκολίδης: Η λακανική ερμηνεία

Εργαστήρια

- Α΄. Ντ. Περτέση: Το άγχος
- Β΄. Δ. Ανδροπούλου: Αυτό που επαναλαμβάνεται
- Γ΄. Δ. Βεργέτης: Ο κακός Άλλος
- Δ΄. Ν. Κατσογιάννη: Η ψυχανάλυση στο έργο του Μισέλ Φουκώ
- Ε΄. Θ. Ξαφένιας: Υπερ-νεωτερικότητα – παιδιά και οικογένεια

Διαδικτυακές παρουσιάσεις

Δ. Ανδροπούλου, Θ. Ξαφένιας, Μ. Φραγκιαδάκη : Από το φροϊδικό Σύμπτωμα στο *Σύνθωμα* του Τζόις

Στη συνέχεια μπορεί κανείς να διαβάσει την αναλυτική παρουσίαση κάθε εκπαιδευτικής δραστηριότητας.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΑΡΧΑΡΙΟΥΣ

Τα σεμινάρια αυτά είναι καταρχήν σχεδιασμένα από τους διδάσκοντες για ακροατήριο μη εξοικειωμένο με τον λακανικό προσανατολισμό.

1) ΘΕΜΑ: Το ασυνείδητο, από τον Φρόιντ στον Λακάν

Υπεύθυνη: Μαρίνα Φραγκιαδάκη

Το ασυνείδητο αποτελεί μια θεμελιακή έννοια της ψυχαναλυτικής θεωρίας. Ο Φρόιντ μέσα από την αυτοανάλυσή του, αλλά και την κλινική του εμπειρία, θεωρητικοποίησε την αποκρυπτογράφηση του ασυνείδητου μέσω των διαφόρων μορφωμάτων του (παραδρομή, παραπραξία, όνειρα, ευφυολόγημα, συμπτώματα), καθιστώντας αυτή την αποκρυπτογράφηση απαραίτητη διαδικασία για την ψυχαναλυτική διαδικασία.

Ο Λακάν ανέδειξε τη φροϊδική διάσταση του δομημένου σαν γλώσσα ασυνείδητου, υπογραμμίζοντας την πρωτοκαθεδρία του σημαίνοντος. Με τη μεταγενέστερη θεωρητικοποίηση του κύριου σημαίνοντος προσέγγισε τον λόγο του ασυνείδητου ως λόγο του Κυρίου. Στην τελευταία περίοδο της διδασκαλίας του, ο Λακάν πέρασε από το ασυνείδητο στο ομιλούν σώμα αναδεικνύοντας την επίπτωση της γλώσσας στο σώμα. Η διδασκαλία του Ζακ-Αλέν Μιέρ, με τη σειρά του, ανέδειξε το λακανικό *πραγματικό ασυνείδητο* σε αντιδιαστολή προς το *μεταβιβαστικό ασυνείδητο*.

Στο εφετινό σεμινάριο θα μελετήσουμε αποσπάσματα από κείμενα των Ζίγκμουντ Φρόιντ (μερικά αποσπάσματα από την αλληλογραφία με τον Φλις, το «Ασυνείδητο» από τη Μεταψυχολογία, την Ψυχοπαθολογία της καθημερινής ζωής), Ζακ Λακάν (αποσπάσματα από το 11^ο, 17^ο και 23^ο Σεμινάριο), Ζακ-Αλέν Μιέρ («το ασυνείδητο και το ομιλούν σώμα»)

Έναρξη: Δευτέρα 9 Νοεμβρίου, 20.30 - 22.30

Επόμενες ημερομηνίες: 30 Νοεμβρίου, 7 Δεκεμβρίου, 1 Φεβρουαρίου, 8 Μαρτίου (πάντοτε Δευτέρα).

2) ΘΕΜΑ: Λακανική βιολογία και σωματοσυμβάν

Υπεύθυνος: Βλάσης Σκολίδης

Θα προσεγγίσουμε το θέμα του προσεχούς συνεδρίου της ΝΛΣ (Σωματικές επιπτώσεις της γλώσσας) μέσα από το σεμινάριο του Ζακ-Αλέν Μιέρ που έχει δημοσιευτεί, και στα ελληνικά, με τον τίτλο *Λακανική βιολογία* (εκδ. Ψυχογιός). Πρόκειται για μια πολύ καινοτόμο προσέγγιση του σώματος, του συμπτώματος και της απόλαυσης. Το σεμινάριο θα έχει σε μεγάλο βαθμό τη μορφή του ελεύθερου σχολιασμού των έξι παραδόσεων του Μιέρ, τις οποίες θα έχουν λάβει εκ των προτέρων σε pdf, στα ελληνικά, οι συμμετέχοντες.

Τα μαθήματα θα γίνονται κατά κανόνα Πέμπτη και ώρα 21.00.

Έναρξη: Πέμπτη 19 Νοεμβρίου, 21.00

3) ΘΕΜΑ: Η ψυχανάλυση αντιμετώπιση με παιδιά και εφήβους

Υπεύθυνοι: Μαρίνα Φραγκιαδάκη, Βλάσης Σκολίδης

Οι συναντήσεις επικεντρώνονται στην κλινική προσέγγιση και τη θεωρητική τεκμηρίωση περιπτώσεων παιδιών και εφήβων, με γνώμονα τη διδασκαλία του Φρόντ και του Λακάν. Εφέτος, θα γίνουν πέντε συναντήσεις με ισάριθμες παρουσιάσεις κλινικών περιπτώσεων, οι οποίες θα δώσουν αφορμή για τη σχετική θεωρητική τεκμηρίωση. Το σεμινάριο γίνεται πάντοτε Δευτέρα, τη δεύτερη Δευτέρα του σχετικού μήνα.

Έναρξη: Δευτέρα, 14 Δεκεμβρίου, 20.00-22.30

Επόμενες ημερομηνίες: 11/1, 8/2, 22/3, 12/4.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟΥΣ

4) Θέμα: Εγκληματολογία και ψυχανάλυση

Υπεύθυνη: Ντόρα Περτέση. Συμμετοχή: Δ. Αναγνώστου, Κ. Σπυροπούλου

Θα εξεταστεί για τρεις δίωρες συναντήσεις το ζήτημα της παιδοφιλίας. Το υλικό μας συνίσταται από έξι συνεντεύξεις υπό μορφή ελεύθερης συζήτησης που έχουν παρθεί από άτομα τα οποία έχουν καταδικαστεί και εκτίουν την ποινή τους.

Ποιο είναι το καθεστώς της παιδοφιλικής πράξης; Πρόκειται για «πράξεις»; Για ενορμητικές διαπράξεις; Για acting out; Πώς εγγράφονται στην ιστορία του υποκειμένου;

Το γραπτό του Λακάν «Εγκληματολογία και ψυχανάλυση», όπως επίσης και αναφορές από τα Σεμινάρια του, ειδικά από το «Άγχος», θα αποτελέσουν το δεύτερο θεωρητικό υλικό μας.

Έναρξη: Οι ημερομηνίες θα ανακοινωθούν προσεχώς, θα ανήκουν στο Β' εξάμηνο.

5) Θέμα: Ο ύστατος Λακάν σύμφωνα με τον Ζ.-Α. Μιλλέρ

Υπεύθυνος : Δημήτρης Βεργέτης

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η ιχνηλάτηση των μετατοπίσεων που σημάδεψαν τις ύστατες επεξεργασίες του Λακάν. Θα εστιάσουμε αποκλειστικά στην ανάγνωση και επεξήγηση της ομότιτλης σειράς μαθημάτων που αφιέρωσε σε αυτές ο Ζακ-Αλαίν Μιλλέρ, στον οποίο χρωστάμε την ανάδειξη της πρωτοτυπίας τους. Μέσα από αυτές

τις επεξεργασίες ο Λακάν επαναπροσδιόρισε θεμελιώδεις έννοιες της ψυχανάλυσης, επανακαθόρισε το καθεστώς του ασυνειδήτου, της ερμηνείας, της μεταβίβασης, του νοήματος, και απέδωσε στο πραγματικό προεξέχουσα θέση παρά την ισότιμη συμμετοχή του στον βορρόμειο κόμβο. Μια κομβική φράση στο σεμινάριο *Το Σύνθωμα*, υπογραμμισμένη από τον Ζ.-Α. Μιλλέρ, συμπυκνώνει το καθεστώς του πραγματικού σε αντιδιαστολή με το συμβολικό: «Le réel est en suspension d'existence». Φράση αινιγματική και άκρως δυσμετάφραστη, η οποία θα μας απασχολήσει ιδιαίτερος.

Το τεράστιο ενδιαφέρον αυτών των μαθημάτων του Ζ.-Α. Μιλλέρ δεν συνίσταται μόνο στην ιχνηλάτηση των επίμαχων μετατοπίσεων, αλλά επεκτείνεται και στη μεθοδική αντιπαραβολή τους με εμβληματικές θέσεις του κλασικού Λακάν. Ο Ζ.-Α. Μιλλέρ αναδεικνύει μια σύνθετη διαλεκτική διαστρωμάτωση, εντοπίζοντας θεωρητικά προπλάσματα και εντυπωσιακές προδρομικές εμπνεύσεις. Όπως λέει χαρακτηριστικά, «δεν πρέπει να αντιλαμβανόμαστε τον πρώτο και τον τελευταίο Λακάν σαν η μία θεωρία να υποσκελίζει την άλλη. Πρόκειται για μια σχέση που υπακούει μάλλον σε εκείνο το είδος μορφώματος που επικαλείτο ο Φρόυντ για τη νεύρωση, τουτέστιν για μια συσσώρευση θεωριών υπό καθεστώς συμπαρουσίας».

Έναρξη: Το σεμινάριο θα ξεκινήσει το δεύτερο εξάμηνο και θα διεξάγεται Πέμπτες ώρα 21.15, σε ημερομηνίες που θα ανακοινωθούν αργότερα.

6) ΘΕΜΑ: Η λακανική ερμηνεία

Υπεύθυνος: Βλάσης Σκολίδης

Πού βρισκόμαστε με την ερμηνεία; - ρωτούσε ο Λακάν στο γραπτό του “Η καθοδήγηση της θεραπείας...”. Και απαριθμούσε διάφορες μεταφοϊδικές προσεγγίσεις της ερμηνείας που κατέληγαν είτε σε αδιέξοδα είτε σε απλουστεύσεις. Η ίδια η λακανική προσέγγιση γνώρισε μεταλλαγές, στον βαθμό που σταδιακά εξασθενούσε η πρωτοκαθεδρία του συμβολικού και η θεωρία της ανάλυσης επικεντρωνόταν στις εκφάνσεις του πραγματικού. Σήμερα, η “παρακμή της ερμηνείας” είναι πλέον δεδομένη και θεωρητικά τεκμηριωμένη. Τρία κομβικά κείμενα του Ζακ-Αλέν Μιλλέρ, μεταφρασμένα στα ελληνικά, θα χρησιμεύσουν ως οδηγοί μας στα πέντε μαθήματα αυτού του κύκλου. Όπως θα δούμε, την ερμηνεία δεν την κάνει ο ψυχαναλυτής, την κάνει το ασυνείδητο.

Τα μαθήματα θα γίνονται κατά κανόνα Παρασκευή και **ώρα 21.00**.

Έναρξη: Παρασκευή 27 Νοεμβρίου.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Στην κατηγορία αυτή υπάγεται μια σειρά σεμιναρίων που απαιτεί έναν διαφορετικό, πιο συνεργατικό και εμπειρισματομένο, τρόπο προσέγγισης ψυχαναλυτικών θεμάτων. Σε κάθε Εργαστήριο μελέτης συμμετέχουν το πολύ δεκαπέντε άτομα, που δεσμεύονται να παρακολουθήσουν όλες τις συναντήσεις και να υποβάλουν στο τέλος μικρή γραπτή εργασία. Δικαίωμα εγγραφής παρέχεται σε όσους έχουν ήδη παρακολουθήσει επί ένα χρόνο τα σεμινάρια του ΚΨΕΑ, εκτός εάν έχουν επιβεβαιωμένη μεταβιβαστική σχέση προς τον λακανικό προσανατολισμό (ανάλυση, εποπτεία, καρτέλ). Ένας σπουδαστής δεν μπορεί να εγγραφεί σε περισσότερα από δύο Εργαστήρια. Ο κάθε ενδιαφερόμενος πρέπει να υποβάλει το αίτημά του και το βιογραφικό του, αποκλειστικά μέσω e-mail, στον εκάστοτε υπεύθυνο του Εργαστηρίου, στη δικαιοδοσία του οποίου ανήκει η τελική επιλογή. (Για να συμμετάσχει σε εργαστήριο, ο σπουδαστής πρέπει να έχει προηγουμένως εγγραφεί στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Κέντρου). **Οι αιτήσεις εγγραφής αρχίζουν από την ημέρα δημοσίευσης του προγράμματος μέχρι τις 20 Οκτωβρίου. Στα τέλη Οκτωβρίου θα ανακοινωθεί η σύνθεση των Εργαστηρίων για το 2020-21.**

A) ΘΕΜΑ: Το άγχος

Υπεύθυνη: Ντόρα Περτέση

Αιτήσεις εγγραφής μέχρι 20/10 μόνο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: pertesi@otenet.gr

Το 10^ο Σεμινάριο του Λακάν εξετάζει το άγχος με σημείο εκκίνησης το έργο *Αναστολή, σύμπτωμα και άγχος*. Στο εν λόγω ο Φρόντ αλλάζει θεωρητική τοποθέτηση: το άγχος είναι αυτό που προκαλεί την απόθεση και όχι το αντίθετο που έλεγε παλαιότερα. Το άγχος συνιστά «ένα σήμα στο εγώ» για μια επαπειλούμενη κατάσταση κινδύνου και συνδέεται με τον ευνουχισμό, την απώλεια και τον αποχωρισμό. Ιδού γιατί ο Φρόντ το εξετάζει, μεταξύ άλλων, μέσα από την περίπτωση του μικρού Χανς.

Από την πλευρά του ο Λακάν εξετάζει το άγχος ως σημάδι του πραγματικού. Με άλλα λόγια μπορούμε να πούμε ότι το άγχος δεν «πιάνεται μέσω του σημαίνοντος». Ο Λακάν θα διακρίνει το άγχος από τον φόβο. Το τελευταίο έχει ένα αντικείμενο, το φοβικό αντικείμενο. Τούτο δεν σημαίνει ότι το άγχος «δεν είναι δίχως αντικείμενο». Πιο ειδικά το άγχος σχετίζεται με το αντικείμενο μικρό α και βρίσκεται σε μια σχέση εξ-σωτερικότητας σε σχέση με τον συμβολικό Άλλο. Γι' αυτόν τον λόγο ο Λακάν φτάνει να πει ότι το άγχος είναι το μόνο πάθημα (affect) που δεν εξαπατά.

Επιπλέον, το εκχωρήσιμο του αντικειμένου είναι ένα σημαντικό χαρακτηριστικό γνώρισμα και ανευρίσκεται σε όλα τα αντικείμενα μικρά α: στοματικό, πρωκτικό, σκοπικό, φωνή. Ιδού τι είναι εκείνο που μας επιτρέπει να το περιχαρακώσουμε, να το εντοπίσουμε μέσω της ερμηνευτικής τομής.

Θα μελετηθούν δυο μαθήματα από το Σεμινάριο του Λακάν «Το άγχος», τα οποία θα αναρτηθούν μεταφρασμένα στο site του ΚΨΕΑ, όπως και σχετική βιβλιογραφία. Με το πέρας του εργαστηρίου, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να ολοκληρώσουν την συμμετοχή τους με μια μικρή γραπτή ή μεταφραστική εργασία, ανάλογα με το ενδιαφέρον τους.

Έναρξη: Τετάρτη 4 Νοεμβρίου, ώρα: 21:00-22:45

Επόμενες ημερομηνίες: 18 Νοεμβρίου, 2 και 16 Δεκεμβρίου, 13 και 27 Ιανουαρίου 2021.

B) Θέμα: Αυτό που επαναλαμβάνεται...

Υπεύθυνη: Δέσποινα Ανδροπούλου

Αιτήσεις εγγραφής μέχρι 20/10 μόνο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: d.andropoulou@gmail.com

Στην πορεία μιας ψυχανάλυσης, ο αναλυόμενος «επαναλαμβάνει αντί να θυμάται», απόδειξη απτή της εκδήλωσης του απωθημένου εν αγνοία του υποκειμένου. Παράλληλα, «επαναλαμβάνει και όλα τα συμπτώματά του». Ο Λακάν προσυπογράφει την κλινική παρατήρηση του Φρόιντ και επισημαίνει στην ανεξίτηλη εικόνα της «Ντόρας που πιπιλίζει τον αριστερό της αντίχειρα, την ίδια στιγμή που με το δεξί της χέρι τραβά το αυτί του μεγαλύτερου κατά ενάμιση χρόνο αδελφού της», το φαντασιακό καλούπι το οποίο θα εμποτίσουν όλες οι καταστάσεις που έζησε η Ντόρα, «αληθινή απεικόνιση [...] των αυτοματισμών της επανάληψης». Οι όποιες τροποποιήσεις που θα ακολουθήσουν στην επεξεργασία της έννοιας της επανάληψης, θα υπογραμμίσουν τον χαρακτήρα της επιμονής και της αναγκαιότητας.

Το υποκείμενο του ασυνειδήτου δεν σταματά να επαναλαμβάνει γεγονότα, και κυρίως τα πιο επώδυνα, ενώ υποτιθέμενες αλλαγές και φαινομενικά διαφορετικά σημεία εκκίνησης στη ζωή έχουν την ίδια, ανεπιθύμητη, έκβαση. Εξ ου και το ερώτημα: το πεπρωμένο, «αυτό το σημαίνον παιχνίδι της μετωνυμίας και της μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένου του ενεργού σημείου του που κλειδώνει την επιθυμία σε μια άρνηση του σημαίνοντος ή σε μια έλλειψη του είναι» υφάινεται τελικά από το ασυνείδητο;

Τα τραυματικά όνειρα, ο εφιάλτης, η αδιάκοπη επιστροφή των εικόνων και των σκηνών μιας τραυματικής εμπειρίας, οδηγούν τον Φρόιντ στη σύνδεση της επανάληψης με την ενόρμηση θανάτου που παραβιάζει και ξεπερνά την αρχή της ευχαρίστησης. Η επαναλαμβανόμενη απόπειρα επανεύρεσης του δια παντός χαμένου αντικειμένου δεν μπορεί παρά να καταλήγει στην αστοχία.

Ο Λακάν αρχικά θα μεταφράσει τον καταναγκασμό της επανάληψης, *Wiederholungszwang*, με όρους σημαίνοντος. Θα υποστηρίξει ότι αυτό που επιμένει είναι η σημαίνουσα αλυσίδα, με άλλα λόγια, η επανάληψη υπόκειται στην αδράνεια της συμβολικής τάξης.

Στο 11^ο σεμινάριο, ο Λακάν θα επεξεργαστεί μια διαφορετική έννοια της επανάληψης: η κινητήριος δύναμη της επανάληψης παύει να είναι η συμβολοποίηση της απουσίας αλλά το πραγματικό του τραύματος. Η αστοχία θα προσεγγιστεί από την πλευρά της σεξουαλικής αποτυχίας και θα διαχωριστεί από τη μεταβίβαση, στην οποία το αντικείμενο καθίσταται παρόν ως σεξουαλική πραγματικότητα του ασυνειδήτου.

Κατά τη διάρκεια των 6 συναντήσεων του εργαστηρίου, θα μελετηθούν επιμέρους θεματικές όπως : η επανάληψη πέραν της αρχής της ηδονής, η επιμονή της σημαίνουσας αλυσίδας στο *Κλεμμένο Γράμμα*, το τυχαίο και το αυτόματο, η σχέση μεταξύ μεταβίβασης και επανάληψης, το κύκλωμα της ενόρμησης, η επανάληψη μίας απόλαυσης κ.α.

Έναρξη: Δευτέρα 23 Νοεμβρίου

Επόμενες ημερομηνίες: 21/12, 18/01, 22/02, 29/03, 26/04

Γ) Θέμα: Περιπτώσεις που συζητήθηκαν στη Σχολή - Ο κακός Άλλος

Υπεύθυνος: Δημήτρης Βεργέτης

Αιτήσεις εγγραφής μέχρι 20/10 μόνο στη ΝΕΑ ηλεκτρονική διεύθυνση: vergedim@gmail.com

Θα ξαναπιάσουμε το νήμα της θεματικής του κακού Άλλου στο σημείο όπου διακόπηκε πρόωρα πέρυσι λόγω συνθηκών. Υπενθυμίζουμε τον κεντρικό άξονα.

Σε αντίθεση με μια διαδεδομένη προκατάληψη, ο Άλλος ως έννοια της διδασκαλίας του Λακάν δεν στοιχειοθετείται μόνο στο πεδίο της γλώσσας ως Άλλος του σημαίνοντος. Στο πεδίο της κλινικής συναντάμε πολυπρόσωπες ενσαρκώσεις του Άλλου ως συμπτωμικού παρτενέρ του υποκειμένου. Δεσπόζουσα θέση κατέχει ο κακός Άλλος: μοχθηρός, κακόβουλος, κακοπροαίρετος, κακεντρεχής, χαιρέκακος, διωκτικός κ.τ.λ. Πρόκειται για μια φιγούρα, το πολλαπλό προφίλ της οποίας προσεγγίστηκε μέσα από μια σειρά περιπτώσεων οι οποίες συζητήθηκαν με την διαφωτιστική συμμετοχή του Ζ.-Α. Μιλλέρ. Θα εξετάσουμε νέες περιπτώσεις διευρύνοντας τον θεματικό ορίζοντα.

Έναρξη: Σάββατο 14 Νοεμβρίου. Οι επόμενες ημερομηνίες θα ανακοινωθούν αργότερα.

Γ) Θέμα: Η ψυχανάλυση στο έργο του Μισέλ Φουκώ

Υπεύθυνη: Νατάσα Κατσογιάννη

Αιτήσεις εγγραφής μέχρι 20/10 μόνο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: anastasia.katsogianni@wanadoo.fr

Στο *Ψυχική αρρώστια και ψυχολογία* (1954), ο Φουκώ αναγνώριζε στην ψυχανάλυση την αμφισβήτηση του νατουραλιστικού αξιώματος βάσει του οποίου η ψυχιατρική υποστασιοποιούσε την ψυχική ασθένεια. Στην *Ιστορία της τρέλας* (1964) μας προέτρεπε να είμαστε δίκαιοι με τον Φρόιντ που, ξαναφέροντας την τρέλα στο επίπεδο της γλώσσας, αποκατέστησε τη δυνατότητα ενός διαλόγου με το παράλογο. Στις *Λέξεις και τα πράγματα* (1966) έθετε την ψυχανάλυση στην πρωτοπορία των ανθρωπιστικών σπουδών, εντοπίζοντας στην έννοια της επιθυμίας «εκείνο που παραμένει πάντα άσκεπτο στην καρδιά της σκέψης».

Η μετάβαση του Φουκώ από την αρχαιολογία (γνώση) στη γενεαλογία (εξουσία), σήμανε ωστόσο μια θεωρητική μεταστροφή απέναντι στην ψυχανάλυση, εξεταζόμενη πλέον όχι τόσο ως θεωρία του υποκειμένου, όσο ως κλινική πρακτική. Από πολύτιμο επιστημολογικό εργαλείο η ψυχανάλυση μετατράπηκε σε αντικείμενο μελέτης, με αποτέλεσμα να αμβλυνθεί η ριζοσπαστικότητά της (*Η ιστορία της Σεξουαλικότητας*, 1976), χωρίς ωστόσο να αμφισβητηθεί ποτέ η σπουδαιότητα αυτού που ανακάλυψε: της λογικής του ασυνειδήτου («Η ομολογία της σάρκας», 1977).

Η αμφίθυμη αυτή στάση όσον αφορά στην ψυχανάλυση, το Fort/Da του Μισέλ Φουκώ, για να χρησιμοποιήσουμε την ψυχαναλυτική μεταφορά που μετέρχεται ο μαθητής του Ζακ Ντεριντά προκειμένου να περιγράψει τη φουκωική μεταστροφή, το πέρασμα δηλαδή από την εξύμνηση της ψυχανάλυσης στην κριτική της ως εξομολογητικής

πρακτικής ενσωματωμένης στις τεχνικές της βιο-εξουσίας, μαρτυρά μια σχέση μετέωρη ίσως, αλλά αδιαμφισβήτητα υπαρκτή.

Σε αντίθεση με τον Μωρίς Μπλανσό, σύμφωνα με τον οποίο «ο Φουκώ δεν παθιάστηκε ποτέ με την ψυχανάλυση», θα δούμε λοιπόν πως η ψυχανάλυση αποτέλεσε μια σταθερή αναφορά του Γάλλου φιλοσόφου, μια πυξίδα με βάση την οποία προσανατόλισε το σύνολο του έργου του. Στόχο του σεμιναρίου θα αποτελέσει η μελέτη των ψυχαναλυτικών αναφορών που μπορούν να ανευρεθούν στο έργο του Φουκώ, αλλά και η πρόσληψη του φουκωικού στοχασμού στο πλαίσιο της λακανικής διδασκαλίας. Θα δοθεί έμφαση στον διάλογο Λακάν-Φουκώ γύρω από τον ζωγραφικό πίνακα του Βελάσκεθ *Las Meninas* (*Σεμινάριο XIII, Το αντικείμενο της ψυχανάλυσης*, 1965-66) καθώς και κατά την επεξεργασία των μαθημίων των τεσσάρων λόγων (*Σεμινάριο XVII, Το αντίστροφο της ψυχανάλυσης*, 1969-1970), στην οποία προβαίνει ο Λακάν αμέσως μετά την περίφημη ομιλία του Φουκώ «Τι είναι ένας συγγραφέας;» (1969).

Έναρξη: Τετάρτη 13 Ιανουαρίου 2021

Επόμενες ημερομηνίες: 27/1, 10/2, 24/2, 10/3 και 31/3.

Δ) Θέμα: Υπερ-νεωτερικότητα: Παιδί και οικογένεια

Υπεύθυνος: Θάνος Ξαφένιας

Αιτήσεις εγγραφής μόνο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: axafenias@gmail.com

Η τεχνολογία και ο σύγχρονος ατομικισμός έχουν οδηγήσει σε πολλαπλασιασμό τόσο των τρόπων τεκνοποίησης και απόκτησης παιδιού όσο και των μορφών της οικογένειας. Η κοινωνία βρίσκεται μπροστά σε πληθώρα καταστάσεων που καλείται να ρυθμίσει· παρένθετη μητέρα, παιδιά “τεσσάρων μητέρων”, υιοθεσία από ομόφυλα ζευγάρια είναι μόνο λίγα από τα ποικίλα ζητήματα που θέτει η υπερ-νεωτερικότητα. Πώς πραγματεύτηκαν την οικογενειακή ζωή ο Freud και ο Lacan και τι γίνεται σήμερα; Αυτός θα είναι ο οδηγός μας για το φετινό εργαστήριο.

Ενδεικτικά, θα μελετήσουμε κείμενα από: S. Freud, J. Lacan, J.-A. Miller, E. Laurent, M.-H. Brousse, F. Ansermet

Λόγω της πανδημίας, κάποιες συναντήσεις θα πραγματοποιηθούν εκ του σύνεγγυς και κάποιες μέσω Zoom. Αυτό θα είναι σε διαρκή αξιολόγηση.

Έναρξη: Παρασκευή 13/11/2020 (20.00-21.30) (μέσω Zoom) - Εισήγηση από τον υπεύθυνο του εργαστηρίου/εισαγωγή στη θεματολογία του - Παρακολούθηση μετά από αίτημα στο axafenias@gmail.com έως και Τετάρτη 11/11 (μέγιστος αριθμός για την 1η συνάντηση 20 άτομα)

Μετά την εισηγητική συνάντηση θα ακολουθήσει **ολιγοήμερη περίοδος εγγραφών στο εργαστήριο (από τη λίστα συμμετεχόντων στην 1η συνάντηση - μέγιστος αριθμός 15 άτομα)**

Επόμενες ημερομηνίες: Οι συναντήσεις θα γίνονται **Παρασκευή (20.00-21.30)** σε συχνότητα που θα κανονιστεί με τους συμμετέχοντες του εργαστηρίου (λεπτομέρειες θα δοθούν στην εισηγητική συνάντηση)

ΚΛΙΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Υπεύθυνοι: Μαρίνα Φραγκιαδάκη, Βλάχης Σκολίδης

Στο Κέντρο Ψυχαναλυτικών Ερευνών έχει εγκαθιδρυθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2012-13 μια ομάδα κλινικής εκπαίδευσης. Η ομάδα λειτουργεί ως κλειστό σεμινάριο και απευθύνεται αποκλειστικά σε κλινικούς (ψυχολόγους, ψυχιάτρους, ειδικευμένους ψυχιάτρους, θεραπευτές) οι οποίοι έχουν ισχυρή μεταβίβαση στον λακανικό προσανατολισμό και είναι σε διαδικασία προσωπικής ανάλυσης και εποπτείας.

Σκοπός της κλινικής ομάδας είναι να δώσει την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να κάνουν παρουσιάσεις δικών τους περιστατικών, να ανταλλάξουν απόψεις γύρω από την πρακτική τους και να προχωρήσουν, με τη βοήθεια των διδασκόντων του Κέντρου, στην άρθρωση της πρακτικής με τη θεωρία. Ο αριθμός των συμμετεχόντων είναι περιορισμένος και τηρείται σειρά προτεραιότητας. Η συμμετοχή δεν ανανεώνεται αυτόματα, αλλά απαιτείται νέα αίτηση κάθε χρονιά, σε συνάρτηση με την προηγούμενη ενεργό παρουσία του κάθε υποψηφίου.

Οι αιτήσεις συμμετοχής έχουν ολοκληρωθεί.

Πληροφορίες: frangiadaki@yahoo.fr , v.skolidis@gmail.com

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

ΜΕ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΟΥΣ ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΕΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΛΑΚΑΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΘΕΜΑ: Από το Φροϊδικό Σύμπτωμα στο Σύνθωμα του Τζόις

Υπεύθυνοι: Δέσπ. Ανδροπούλου, Θάνος Ξαφένιας, Μαρ. Φραγκιαδάκη

Στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του 2020-21 προστίθενται 6 διαδικτυακές παρουσιάσεις, οι οποίες θα διεξαχθούν μέσω zoom, στα αγγλικά ή τα γαλλικά, με καλεσμένους αξιόλογους ψυχαναλυτές της Νέας Λακανικής Σχολής, και στις οποίες θα μπορούν να συμμετάσχουν οι εγγεγραμμένοι του Κέντρου Ψυχαναλυτικών Ερευνών και της Κλινικής Ομάδας της Κρήτης.

Θα γίνουν 3 παρουσιάσεις από αγγλόφωνο ψυχαναλυτή και 3 από γαλλόφωνο, όλες γύρω από την ευρύτερη θεματική του τίτλου: "Από το Φροϊδικό Σύμπτωμα στο Σύνθωμα του Τζόις".

Τις έξι παρουσιάσεις της μίας ώρας θα συντονίζει κάθε φορά ένας διδάσκων του Κέντρου Ψυχαναλυτικών Ερευνών της Αθήνας, ενώ τη συζήτηση που θα ακολουθεί, θα ανοίγει με σχόλια και ερωτήσεις κάποιος από τους σπουδαστές του ΚΨΕ ή της Κλινικής Ομάδας της Κρήτης. Ο συνολικός χρόνος της παρουσίασης θα είναι 90'.

Οι ημερομηνίες, οι ομιλητές και οι τίτλοι των παρουσιάσεων θα σας κοινοποιηθούν εν ευθέτω χρόνω.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΝΩΡΙΜΙΑΣ

Υπεύθυνη: Ντόσια Αβδελίδη

Πληροφορίες, εγγραφές : info@centrerepsy.gr

Κάθε χρόνο, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Κέντρου Ψυχαναλυτικών Ερευνών αρχίζει με μια σειρά διαλέξεων για ευρύτερο ακροατήριο, που στόχο έχουν την εισαγωγή σε βασικές φροϊδικές και λακανικές έννοιες. Διεξάγονται στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους, ώστε να διευκολύνουν τους αμύητους να έρθουν σε μια πρώτη επαφή με το αντικείμενο, πράγμα που θα τους παρακινήσει ενδεχομένως να παρακολουθήσουν όλο το ετήσιο πρόγραμμα.

Ειδικά για εφέτος, λόγω της πανδημίας, τα Εισαγωγικά μαθήματα απευθύνονται μόνο σε αρχάριους, δηλαδή άτομα που δεν έχουν εγγραφεί στο παρελθόν στο ΚΨΕ, και μάλιστα για τον περιορισμένο αριθμό των 20 ατόμων. Οι εγγραφές έχουν ολοκληρωθεί.

Τα Εισαγωγικά μαθήματα θα διεξαχθούν στη μεγάλη αίθουσα της οδού Ρεθύμνου 5 με ανοιχτές και τις δύο πτέρυγες, με υποχρεωτικές αποστάσεις μεταξύ των συμμετεχόντων, με χρήση μάσκας, και γενικά με όλους τους ισχύοντες κανόνες λειτουργίας τέτοιων συναθροίσεων. Θα αξιοποιηθεί η μικροφωνική εγκατάσταση για διευκόλυνση της ακουστικής.

Η συμμετοχή ανέρχεται σε **50 ευρώ** για έξι διαλέξεις κατανεμημένες σε τρεις συναντήσεις (συμψηφίζεται με την ετήσια εγγραφή για όσους επιλέξουν να συνεχίσουν το πρόγραμμα ψυχαναλυτικής εκπαίδευσης).

Το αναλυτικό πρόγραμμα των εισαγωγικών μαθημάτων είναι το ακόλουθο:

Παρασκευή 2 Οκτωβρίου, ώρα 19.30 – 22.30

Μαρίνα Φραγκιαδάκη: Το σύμπτωμα, από τον Φρόιντ στον Λακάν

Βλάσης Σκολίδης: Ο ρόλος της μητέρας στο οιδιπόδειο

Παρασκευή 9 Οκτωβρίου, ώρα 19.30 – 22.30

Ντόσια Αβδελίδη: Η αρχή και το τέλος μιας ανάλυσης

Ντόρα Περτέση: Άγχος και υποκειμενική δομή

Παρασκευή 16 Οκτωβρίου, ώρα 19.30 – 22.30

Νατάσα Κατσογιάννη: Το σώμα του ομιλούντος υποκειμένου

Δημήτρης Βεργέτης: Η ενόρμηση θανάτου από τον Φρόιντ στον Λακάν

-

-

Προϋποθέσεις εγγραφής στο Πρόγραμμα Ψυχαναλυτικής Εκπαίδευσης

Το πρόγραμμα ψυχαναλυτικής εκπαίδευσης απευθύνεται κατά κύριο λόγο σε λειτουργούς της ψυχικής υγείας καθώς και σε άτομα που ενδιαφέρονται για τη μελέτη της ψυχανάλυσης. Για την παρακολούθηση του προγράμματος απαιτείται τουλάχιστον ένα επίπεδο σπουδών δεύτερου έτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αιτήσεις κατ' εξαίρεση αυτής της προϋπόθεσης μπορούν να συζητηθούν. **Η εγγραφή για το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 πρέπει να υποβληθεί, μαζί με το σχετικό βιογραφικό (βλ. παρακάτω) στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@centrerepsy.gr. Για τις ειδικές συνθήκες προετοιμασίας και διεξαγωγής των εφετινών μαθημάτων, βλέπε το εισαγωγικό κείμενο του παρόντος προγράμματος. Καμία εγγραφή νέου σπουδαστή δεν είναι έγκυρη εάν δεν εξοφληθεί μέχρι το τέλος Νοεμβρίου.**

Σε περίπτωση αλλαγής στις ημερομηνίες διεξαγωγής των σεμιναρίων, ένεκα εορτών ή απεργιών των μέσων μαζικής μεταφοράς, οι εγγεγραμμένοι θα λαμβάνουν ειδοποίηση μέσω της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.

Πληροφορίες και εγγραφές: info@centrerepsy.gr

Η αίτηση εγγραφής πρέπει να συνοδεύεται από την ηλεκτρονική αποστολή των εξής στοιχείων: ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο, e-mail, επαγγελματική ιδιότητα, ύπαρξη ή μη προσωπικής ανάλυσης. Επίσης, ειδικά για εφέτος, ο αιτούμενος πρέπει να δηλώσει το πρώτο έτος εγγραφής στο ΚΨΕ (με τις εξής επιλογές: 2020-21, ή 2019-20, ή 2018-19, ή “πριν από το 2018”), καθώς και τέσσερα σεμινάρια πρώτης προτίμησης (από τα αριθμημένα ως 1-6).

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ :

Δημήτρης Βεργέτης, vergedim@gmail.com, ψυχαναλυτής, μέλος της ΠΕΨ, της ΝΛΣ και της Εταιρείας Βορρόμειος Κόμβος της ΝΛΣ. Υπεύθυνος έκδοσης του περιοδικού *αληθεια*.

Ντόρα Περτέση, pertesi@otenet.gr, ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια (ΑΜΕ), διδάκτωρ ψυχανάλυσης, μέλος της ΠΕΨ, της ΝΛΣ και της Εταιρείας Βορρόμειος Κόμβος της ΝΛΣ. Συνυπεύθυνη της ελληνικής ομάδας σύνταξης του ψυχαναλυτικού περιοδικού LROnline.

Βλάσης Σκολίδης, v.skolidis@gmail.com, ψυχίατρος, ψυχαναλυτής (ΑΜΕ), μέλος της ΠΕΨ, της ΝΛΣ και της Εταιρείας Βορρόμειος Κόμβος της ΝΛΣ. Υπεύθυνος σύνταξης του ψυχαναλυτικού περιοδικού *Fort-Da*.

Γεωργία Φουντουλάκη, georgia.fountoulaki@gmail.com, ψυχαναλύτρια, μέλος της ΠΕΨ, της ΝΛΣ και της Εταιρείας Βορρόμειος Κόμβος της ΝΛΣ. Υπεύθυνη σύνταξης του ψυχαναλυτικού περιοδικού *Fort-Da*.

Μαρίνα Φραγκιαδάκη, frangiadaki@yahoo.fr, ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια (ΑΜΕ), μέλος της ΣΦΑ, της ΠΕΨ, της ΝΛΣ και της Εταιρείας Βορρόμειος Κόμβος της ΝΛΣ. Υπεύθυνη σύνταξης του ψυχαναλυτικού περιοδικού *Fort-Da*.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ (2020-21) :

Ντόσια Αβδελίδη, dosia.avdelidi@yahoo.gr, ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια (ΑΕ), διδάκτωρ ψυχανάλυσης, μέλος της ΠΕΨ, της ΝΛΣ και της Εταιρείας Βορρόμειος Κόμβος της ΝΛΣ.

Δέσποινα Ανδροπούλου, d.andropoulou@gmail.com, ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια, διδάκτωρ ψυχολογίας, μέλος της ΠΕΨ, της ΝΛΣ και της Εταιρείας Βορρόμειος Κόμβος της ΝΛΣ.

Νατάσα Κατσογιάννη, anastasia.katsogianni@wanadoo.fr, ψυχολόγος, διδάκτωρ ψυχανάλυσης, μέλος της Εταιρείας Βορρόμειος Κόμβος της ΝΛΣ.

Θάνος Ξαφένιας, axafenias@gmail.com, ψυχίατρος, ψυχαναλυτής, μέλος της ΠΕΨ, της ΝΛΣ και της Εταιρείας Βορρόμειος Κόμβος της ΝΛΣ

- ΠΕΨ: Παγκόσμια Εταιρεία Ψυχανάλυσης (*Association mondiale de Psychanalyse*)
- ΝΛΣ: Νέα Λακανική Σχολή (*New Lacanian School of Psychoanalysis*)
- ΣΦΑ: Σχολή του Φροϋδικού Αιτίου (*Ecole de la Cause freudienne*)